

Luleå tekniska universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 785 I,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
Jana.Hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-06-14
Reg.nr 641-1317-11

Beslut om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6

Högskoleverket beslutar att ge Luleå tekniska universitet tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Ansökan och ärendets hantering

Luleå tekniska universitet har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande); docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande); universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping; universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack; universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad; professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi; universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås; professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge; docent Marléne Johansson, Åbo Akademi; docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad; professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo samt universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan. Lärosätet prövades för grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 hösten 2010 och ansökan avslogs den 17 december 2010 (se beslut reg.nr 641-933-10). Inför den förnyade prövningen uppmanades lärosätet att i ansökan presentera ett nytt bedömningsunderlag avseende de aspekter som tidigare bedömdes vara otillfredsställande. Bedömargruppens yttrande bifogas, se bilaga 1.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen inte funnits anledning att ändra bedömningarna av tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Ledamöter i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Luleå tekniska universitet har förutsättningar att ge grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning och konstaterar att universitetet har vidtagit relevanta åtgärder för att komma tillrätta med brister som förelåg enligt tidigare beslut.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Luleå tekniska universitet tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Cecilia Nordqvist och Joakim Palestro deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet

Ledamöterna i bedömagruppen

Bedömargruppens yttrande, Bilaga I

Luleå tekniska universitet – grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6

Lärosätet prövades för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 hösten 2010 och ansökan avslogs den 17 december 2010 (se beslut reg.nr 641-933-10). Det yttrande som utgjorde underlag för ovanstående beslut utmynnade i en negativ samlad bedömning, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tiden som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna av dessa tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning. Många lärare gör en liten insats inom utbildningen, vilket kan medföra svårigheter med kontinuiteten i utbildningen. Lärarnas kompetens är dock acceptabel för inriktningen. Lärarna har god förankring i flera forskningsområden med relevans för den utbildning de är engagerade i. En majoritet av de undervisande lärarna uppges ha minst lektorskompetens. Ämnen svenska, matematik och engelska är väl tillgodosedda vad gäller ämnesteorin, men inte samhällsorienterande ämnen. Vi bedömer att den vetenskapliga kompetensen är godtagbar. Lärosätet redovisar en flerårig förstärkning av den ämnesdidaktiska kompetensen i engelska, matematik och svenska, men vetenskapligt grundad ämnesdidaktisk kompetens saknas ännu när det gäller grundläro-utbildningen. Den vetenskapligt grundade ämnesdidaktiska kompetensen när det gäller ”den fortsatta läs- och skrivutvecklingen” saknas. I fördelningen mellan ämnesteorin och ämnesdidaktik ligger den vetenskapliga tyngdpunkten på ämneskompetens. Speciell styrka finns dock i matematikens didaktik, men i

övrigt är kompetensen inte godtagbar. Balansen mellan lärare med professionserfarenhet och lärare med vetenskaplig kompetens är inte helt tillfredsställande.

Vi bedömer kompetensen att undervisa i den utbildningsvetenskapliga kärnan som god. Kompetensen att undervisa i praktiska och estetiska lärprocesser bedömer vi som goda vad gäller musik och drama, och snäv vad gäller övriga praktiska och estetiska ämnen, men totalt sett ändå acceptabel.

Vi menar att lärarna har reell möjlighet till kompetensutveckling.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurs är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Forskning betonas, men vi tvekar om hur forskningsbaserad undervisningen är. I undervisningen möter studenterna dock doktorander och lärare som bedriver forskning, och vi bedömer därför utbildningsmiljön som tillräckligt forskande och att studenterna ges möjlighet till ett kritiskt, kreativt/reflekterande förhållningssätt.

Vi bedömer organisationen av den verksamhetsförlagda utbildningen och lärosätets samarbete med fältet som bra.

Det finns samarbete både inom lärosätet och i förhållande till samhället. Teknikens hus och gemensamma kurser med de pedagoger som arbetar där nämns. Fortbildningen för lärare är lokalt förankrad. Det internationella samarbetet är godtagbart.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen anger en tydlig och överskådlig struktur och är utarbetad i enlighet med högskoleförordningens krav.

Lärosätet har sedan föregående ansökningstillfälle vidareutvecklat inriktningens kursplaner. De är nu tydligt beskrivna och i överensstämmelse med högskoleförordningens krav. Vidare rapporterar lärosätet att studiehandledningar har tagits fram för samtliga kurser inom lärarutbildningen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur, examination

Underlaget beskriver innehåll, undervisnings- och examinationsformer samt kurslitteratur på ett relevant sätt. En genomläsning av de till kurserna medskickade litteraturlistorna visar att dessa i stor utsträckning (några ämnen, till exempel matematik och engelska, undantagna) domineras av svensk litteratur. Svensk litteratur kan oftast på ett bra sätt spegla den internationella vetenskap-

liga utvecklingen inom kunskapsområdet, men samtidigt menar bedömargruppen att detta kan försvåra ambitionerna av en till inriktningen aktuell och relevant forskningsanknytning av litteraturen.

I svenskämnet är ämnesteori och ämnesdidaktik i den förnyade ansökan integrerade i kurserna och balans finns mellan de båda aspekterna, så även i engelska. Litteraturlistorna i svenskämnet är i vissa fall väl omfångsrika och behöver ses över ytterligare.

Vi bedömer att lärosätet har visat hur progression sker inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och i den verksamhetsförlagda utbildningen. Den sista perioden sker på avancerad nivå. Progressionen i engelska är god. Även för ämnena svenska, matematik och samhällsorienterande ämnen framgår i den förnyade ansökan en viss progression. Examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen är tillfredsställande. Den beskrivs tydligt i kursplanerna och i tillhörande bilagor. Vidare är den verksamhetsförlagda utbildningen tydligt kopplad till ämnena.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

i det inskickade underlaget (kursplaner och studiehandledningar) visas hur kraven görs kända för studenterna.

I ansökan och i bilagor redovisar lärosätet sitt system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen. Vi finner denna beskrivning tillräcklig.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Luleå tekniska universitetet har förutsättningar att ge grundlärautbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar därför Högskoleverket att tillstyrka ansökan.

Bedömargruppen består av följande ledamöter:

Docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande),

Docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande),

Universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping,

Universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack,

Universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad,

Professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi,
Universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås,
Professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge,
Docent Marlène Johansson, Åbo Akademi,
Docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad,
Professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo,
Universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola